

Zedelgem

Betrokkenheid en participatie in gemeente Zedelgem

Inhoud

1. Doel van deze nota.....	3
2. Zedelgem burgernabij.....	4
3. Kunnen we participeren? Willen we participeren?.....	6
4. Wettelijk kader.....	10
5. Wat doen we al?.....	12
a. Digitaal.....	13
b. Fysiek.....	15
6. Projectmatige participatie: concrete voorbeelden toegepast in Zedelgem.....	19
7. Beleidsparticipatie: 10 adviesorganen.....	25
8. Hoplr: gemeente biedt sociaal platform aan....	26
9. Verderzetting: proeftuinen.....	27

1. Doel van deze nota

- Een overzicht bieden van wat gemeente Zedelgem doet aan initiatieven participatie in zowel kleine(re) als grote(re) projecten.
- We bouwen verder op deze nota om de visie van het gemeentebestuur over participatie uit te werken.
- We zetten als bestuur in op “Proeftuinen” participatie.

2. Zedelgem burgernabij

De externe waarden van gemeente Zedelgem kwamen tot stand na bevraging van haar burgers en dit n.a.v. het invoeren van de nieuwe huisstijl in 2018. De 5 waarden zijn:

GROEN

LEVENDIG

VEILIG

BURGERNABIJ

WARM

WE MOGEN
STELLEN DAT
ZEDELGEM TOT
DE GEMEENTEN
BEHOORT WAAR
HET CONTACT
TUSSEN BURGER,
GEMEENTELIJKE
ADMINISTRATIE
EN BESTUUR VRIJ
GROOT IS.
BURGERS VINDEN
DE GEMEENTE
GEMAKKELIJK
MEDE DOOR:

- Laagdrempeligheid van dienstverlening. Denken we maar aan **alle dienstverlening die tot in de deelgemeentes** komt: deelgemeentehuizen, lokale dienstencentra, sportaccommodaties, bibs, kunstacademie...
- Er is een sterk uitgebouwd en ondersteund **verenigingsleven**, hetgeen het gemeenschapsvormende nog meer aansterkt.
- **Maar...** uit burgerbevraging blijkt dat de **beleidsbetrokkenheid bij burgers lager is dan bij de gemiddelde Vlaamse gemeente**, zowel in vergelijking met de buurtgemeenten als met de gemeenten uit de referentieregio. Dit blijkt uit de Gemeente-Stadsmonitor Vlaanderen 2023 (Agentschap Binnenlands Bestuur).

**3. Kunnen we participeren?
Willen we participeren?**

Kunnen we participeren?

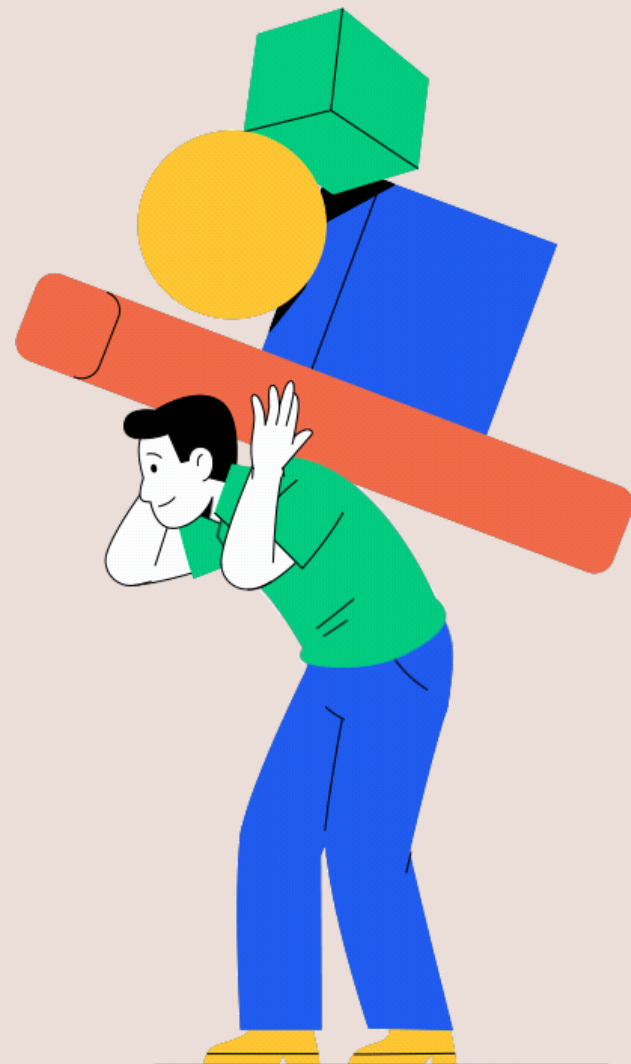
Niet iedereen kan in dezelfde mate participeren. Er zijn namelijk **onderlinge verschillen** qua:

- **Intellectuele vaardigheden:** begrijpen, analyseren, inzien...
 - **Techniciteit** van bepaalde aangelegenheden
 - **Mondigheid:** taalvaardigheid, helder formuleren, tafelspringen...
 - **Tijd**
 - **Middelen**
 - Omgang met **participatiemethode**
- * **CONCLUSIE:** een mix van methoden is nodig om een zo breed mogelijk publiek te bereiken.
Iedereen dient wel de mogelijkheid te hebben om te participeren.

Willen we participeren?

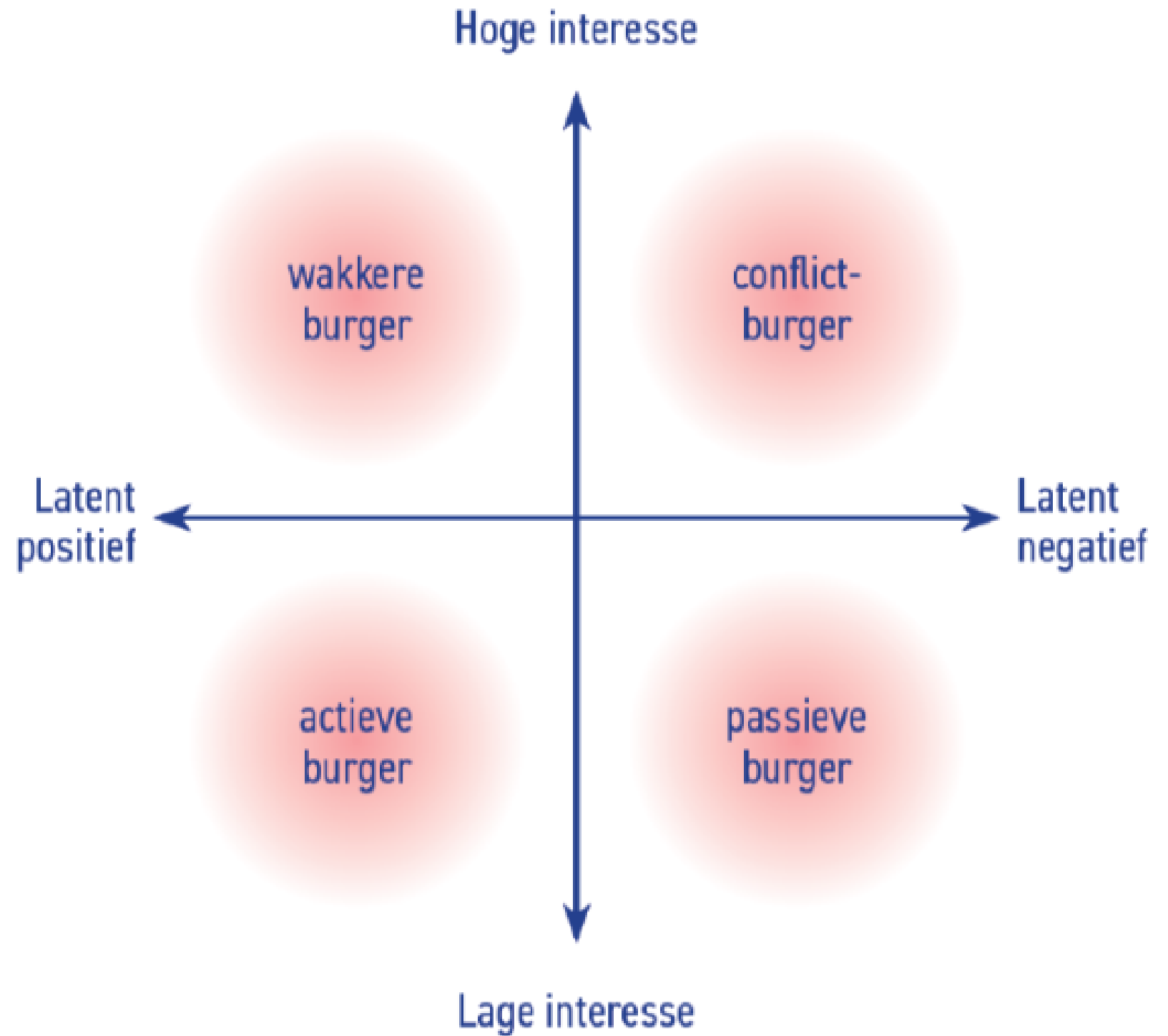
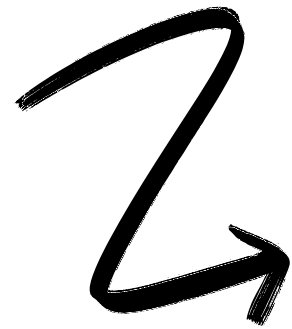
Participatie heeft grote consequenties:

- Niet alleen (aan)horen, maar ook **luisteren**
- (Gedeeltelijk) **loslaten** van controle
- **Ruimte geven** i.p.v. alles helemaal in de hand willen houden
- **Doorkruisen** van **bestaande** prioriteiten en plann(ing)en
- **Doorkruisen van bestaande bevoegdheden = mogelijk verkeerde verwachtingen scheppen**
- Rolverdeling en bijhorende spanningen tussen participanten en mandatarissen...
- Budgettair
- Personeelsinzet

Vier soorten burgers in participatie

Derison & Slangen

4. Wettelijk kader

DECREET OVER HET LOKAAL BESTUUR

Decreet over het lokaal bestuur (21 december 2017) -
titel 6: participatie van de burger met meer info over:

- **Klachtenbehandeling:** Decreet Lokaal Bestuur -
Titel 6 - Hoofdstuk 1
- **Inspraak, voorstellen van burgers en
verzoekschriften:** Decreet Lokaal Bestuur - Titel
6 - Hoofdstuk 2
- **De gemeentelijke volksraadpleging:** Decreet
Lokaal Bestuur - Titel 6 - Hoofdstuk 3

4. Wettelijk kader

PLANLASTDECREET

Decreet (15 juli 2011) houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd. (art. 6 en 10)

De regelingen waarbij periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen worden opgelegd, in voorkomend geval subsidieregelingen, zijn onderworpen aan de voorwaarde dat lokale besturen moeten aantonen dat ze lokale belanghebbenden en/of bevoegde adviesraden hebben betrokken bij de opmaak van de strategische meerjarenplanning. (art. 6, 4°)

Uiterlijk op 31 juli van elk jaar rapporteert het lokale bestuur over de uitvoering van zijn engagementen. De relevante onderdelen worden aan de bevoegde adviesraden meegedeeld. (art. 10)

5. Wat doen we al?

Digitaal

MELDINGEN

Digitaal algemeen meldingsformulier: burgers kunnen hierbij aard/thema van hun melding aangeven, een foto bijvoegen en wordt voor opvolging ingediend bij de juiste gemeentelijke dienst.

SPECIFIEKE MELDINGEN EN KLACHTEN

Een volledige **informatiepagina** op de gemeentelijke website bevat per onderwerp duidelijke informatie en verwijzing naar de bevoegde instanties en te contacteren bevoegden.

VRAGEN OM INFORMATIE

De burger kan te allen tijde mailen naar de gemeente, dit naar het algemeen mailadres **info@zedelgem.be** of naar de diensts specifieke mailadressen.

Digitaal

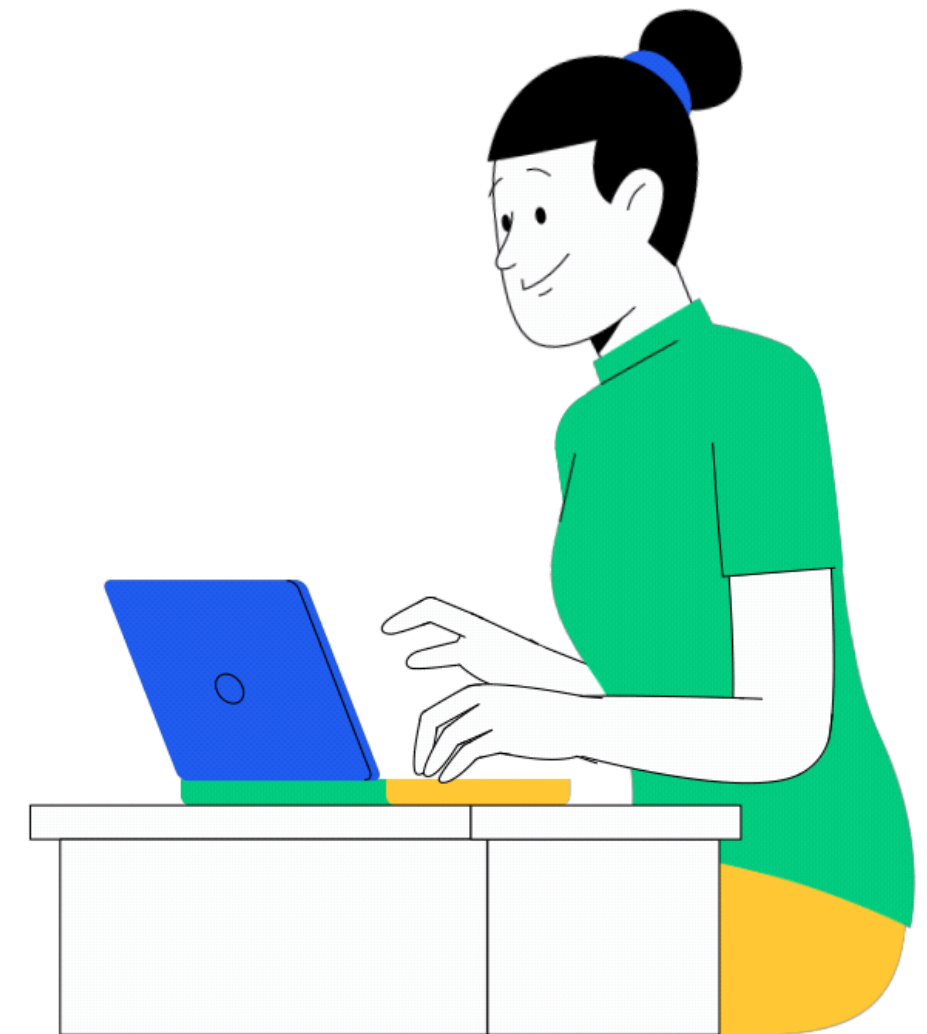
MAILGROEP

wegenwerken@zedelgem.be is een mailgroep waarop burgers zich kunnen aanmelden om op de hoogte gesteld te worden van een of meerdere projecten openbare werken.

ENQUÊTE/BEVRAGINGSFORMULIEREN

Verschillende gemeentelijke diensten passen onderwerpgerichte bevestigingen toe via Google Form-formulieren bijvoorbeeld, voorbeelden hiervan zijn:

- **Jeugd:** bevestiging bij ouders en kinderen in het kader van speelzonebeleid
- **Cultuur:** bevestiging programmatie “wie wil jij op het Zedelgemse podium zien optreden?”
- **Openbare werken** rond diverse projecten (zie ook verder in deze nota)

Fysiek

BEWONERSBRIEVEN

Voornamelijk de diensten openbare werken, ruimte & omgeving, het ondernemersloket en de milieudienst zijn bedrijvig in het bezorgen van bewonersbrieven die huis aan huis bedeed worden.

INFO- EN BEWONERSVERGADERINGEN

Zowel rond kleinere als grote projecten, openbare werken en ruimte worden bewonersvergaderingen georganiseerd.

PARTICIPATIEWANDELING

Bij de organisatie van een participatiewandeling worden verschillende infostanden gehouden waar interactie duiding/vraag/antwoord direct is. Plannen worden besproken, architecten en deskundigen gemeente aanwezig.

Participatiewandeling LAC van Loppem

4 december 2021

Fysiek

IDEEËNBUSSEN

Om deelnemers aan participatie wandelingen, infomomenten toe te laten om niet enkel mondeling, maar ook schriftelijk voorstellen en ideeën achter te laten, zijn er de Zedelgemse ideeënbussen. Zo staat in elk LDC (lokaal dienstencentrum) permanent een ideeënbus.

CENTRUMRAAD DIENSTENCENTRA - INSPRAAKORGAAN

De **centrumraad** heeft als opdracht om advies uit te brengen over de algemene werking van het dienstencentrum, meer bepaald over alle vormen van dienstverlening die plaatsvinden in de dienstencentra, de activiteiten die georganiseerd worden en over het jaarverslag. “We denken samen na over het organiseren van activiteiten en hoe we samen als dienstencentra naar voor kunnen komen.”

WERKGROEP BUURTGERICHTE ZORG

De werkgroep buurtgerichte zorg is een werkgroep die is samengesteld uit zorgpartners, lokale actoren, buurtbewoners, verenigingen... Iedereen die wil meedenken om de buurt “warmer” te maken aan de hand van ontmoeting en acties op poten zetten. Het doel: mensen samenbrengen en verbondenheid creëren in de buurt.

Fysiek

KWETSBAARHEID ONDERZOEKEN/ENQUÊTES BIJ 75-PLUSSEERS

Via de kwetsbaarheid onderzoeken/enquêtes gaat de gemeente per deelgemeente na wat de noden en behoeften zijn van haar 75-plussers. Met de resultaten van deze enquêtes wordt het aanbod en de werking van de sociale dienst en de lokale dienstencentra bijgestuurd. De enquêtes bij deze bevolkingsgroep leiden tot gerichte participatie:

- **2018-2019:** meer dan 400 75-plussers in Loppem geënquêteerd.
- **2020-2021:** in Veldegem werden meer dan 500 75-plussers bevraagd.
- **2023:** kwetsbaarheidsonderzoek in Aartrijke.
- **2025:** kwetsbaarheidsonderzoek in Zedelgem dorp.

6. Projectmatige participatie

Enkele concrete voorbeelden

HET VOEDSELBOS

Het voedselbos kwam tot stand na het doorlopen van een participatietraject. Zedelgemnaren dachten mee en stelden hun ideeën voor op basis waarvan het gemeentelijk voedselbos vorm kreeg. Zij bepaalden mee de keuzes voor de aanplant. En veel van die mensen blijven zich bij de verdere ontwikkeling samen met de gemeente engageren.

OSSEBILKSTRAAT

In 2019 werd bij de gemeente een petitie ingediend rond de betrokken verkeerssituatie. De gemeente organiseerde overlegmomenten met het actiecomité en de verkeerscommissie maakte 4 scenario's om de verkeerssituatie in de Ossebilkstraat en de Rozeboomstraat aan te pakken.

In 2021 werd een bewonersbrief aan de ruime omgeving bezorgd (Ossebilkstraat, Rozeboomstraat, Wildebeekstraat, Moubekestraat en de Poorterijstraat) om de voorkeur van de bewoners te bevragen. 33% van de bevroagden namen actief deel. De gemeente stelde een studiebureau aan om de uitwerking van het wegenplan op te maken. Het voorontwerp werd afgetoetst met het actiecomité en daarna in de gemeenteraad goedgekeurd. Als alle nodige (ver)gunningen rond zijn, zullen de werken in de loop van 2024 uitgevoerd worden.

GROENESTRAAT

De volledige heraanleg van de Groenestraat is een van de grootste werken in uitvoering van het meerjarenplan 2020-2025. Dit project zal zorgen voor een betere en meer veilige mobiliteit, aangepaste nutsvoorzieningen en groenaankleding en uiteindelijk voor een grote opwaardering van de Zedelgemse dorpskern. Daarom werd een brede bewonersvergadering in januari 2023 georganiseerd. Maar reeds in 2020 werd een ronde projectparticipatie gedaan (corona-proof) om de mening van de bewoners te kennen. Het verslag van deze projectparticipatie vind je op de **website** (www.zedelgem.be/project-groenestraat).

LAC VAN LOPPEM

Op de site rond de Lac van Loppem is een nieuwe ontwikkeling gepland. Een ontwikkeling waarbij een woonproject gerealiseerd zal worden in een groene omgeving aangelegd rond de lac. Veel aandacht zal gaan naar publieke toegankelijkheid, een centraal thema binnen de ontwikkeling van deze site. Daarom organiseerde de gemeente in december 2021 een participatiewandeling rond de lac. Diverse thema's kwamen aan bod zoals mobiliteit, wonen in een dorpspark en het uitzicht van de woon- en parkzone. Ook de ideeënbus werd goed gevuld. Het verslag van deze participatie raadpleeg je op de **website** (www.zedelgem.be/lac-van-loppem).

SPEELZONEBELEID

Zedelgem telt een 20-tal buurtspeelpleintjes en 2 skateparken. Veel van die pleintjes zijn aan een grondige heropfrissing en een herinrichting toe. De gemeente maakte daarom een speelbeleidsplan op en doet dit op basis van participatie: er hebben **in totaal 218 kinderen en jongeren geparticipeerd en 307 ouders.**

De gemeente werkt momenteel volop aan de verwerking van deze participatie en werkt de realisatie van grote en kleine ingrepen in de loop van 2024 en 2025 uit.

7. Beleidsparticipatie

ADVIESORGANEN

- Welzijnsraad www.zedelgem.be/welzijnsraad
- Seniorenraad www.zedelgem.be/seniorenadviesraad
- LOK (Lokaal overleg kinderopvang) www.zedelgem.be/lokaal-overleg-kinderopvang
- Jeugdraad www.zedelgem.be/jeugdraad
- Gecoro www.zedelgem.be/gecoro
- ARAV (Andersvalidenraad) www.zedelgem.be/arav-andersvalidenraad
- Cultuurraad www.zedelgem.be/cultuurraad
- Verkeerscommissie www.zedelgem.be/verkeerscommissie
- Sportraad www.zedelgem.be/sportraad
- Werkgroep Erfgoed
- Bedrijvig Zedelgem, Raad Lokale economie (feitelijke vereniging)
www.zedelgem.be/bedrijvig-zedelgem

8. HOPLR

ONLINE SOCIAAL BUURTPLATFORM

De bedoeling van dit sociaal platform is om buurtbewoners dichterbij elkaar te brengen. Hoplr is een sociaal platform voor en door de buurt, de gemeente mengt zich niet, maar maakt het mogelijk en wil op die manier mensen dichterbij elkaar brengen. Via het platform kan je activiteiten aankondigen. Ook al is het online, je leert je buren beter kennen. Als organisatie beheert en stuurt Hoplr volledig het buurtplatform aan, maar de online contacten onder buurtbewoners worden volledig door de buurtbewoners zelf gelegd.

Registreren kan steeds via www.hoplr.com.

9. Opklommen participatieladder: Proeftuinen

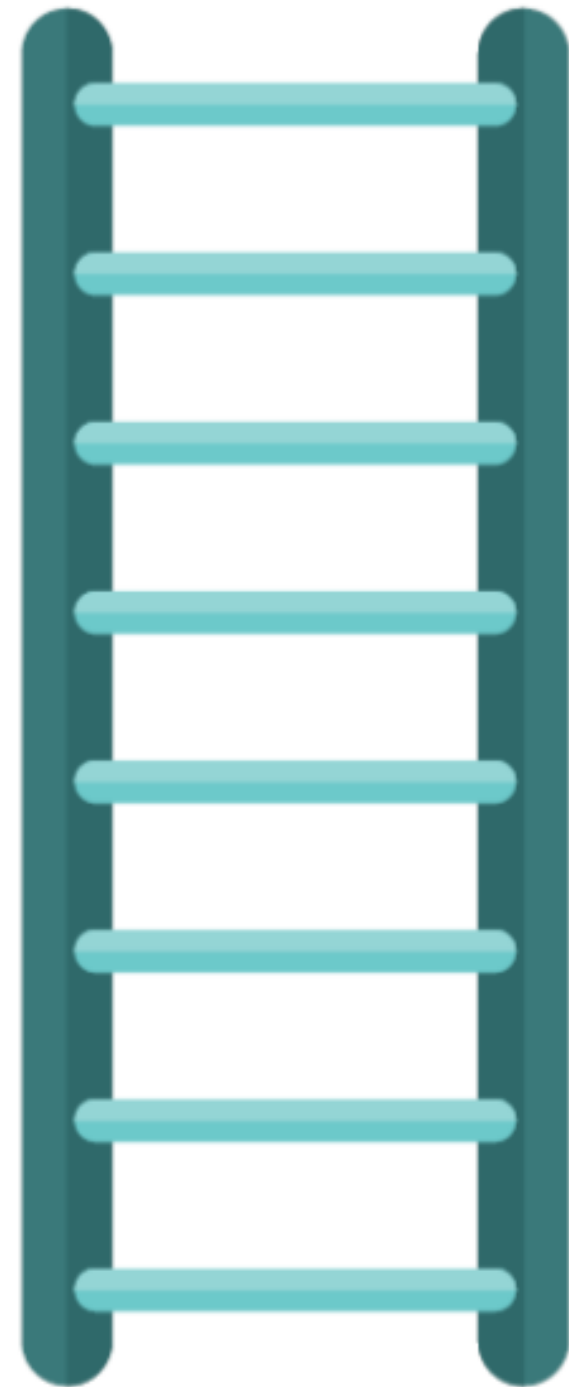

Tot hiertoe heeft Zedelgem veel ingezet op het informeren en raadplegen, dit toont ons de participatieladder (zie volgende pagina). De gemeente wil verderzetten met betrokkenheid en participatie. We stelden daarom deze overzichtsnota op om terzelfdertijd ook kritisch te zijn en zich af te vragen wat nog meer en beter kan gedaan worden. **Zedelgem wil dus opklimmen op deze Participatieladder.**

De gemeente staat daarom open voor initiatieven zoals bv. Wijkprikkel in Oostende, Burgerbudgetten in Brugge en Kortrijk of Burgerbegroting in Roeselare... Zedelgem zal projecten aanwenden om mee aan de slag te gaan in “**Proeftuinen**” participatie.

Per participatiethema: bewust kiezen voor trede op de **participatieladder** (Arnstein-1969, Pröpper-1999)

	Inbreng burger	Doelstelling en rol overheid
Zelfbestuur	burgers zijn (mee) verantwoordelijk	bestuur laat beslissing over aan burgers; overheid faciliteert
Meebeslissen	burger bepaalt mee agenda en besluiten	burger beslist samen met de overheid
Coproductie	burger als coproductent van beleid	samen ontwikkelen van agenda, oplossingen, plan ter uitvoering
Adviseren	burger als volwaardige aanbrenger van suggesties en oplossingen	mobiliseren van burgers voor het genereren van ideeën
Raadplegen	burger als gesprekspartner, aanbrenger van aandachtspunten	toetsen en onderzoeken in open vrijblijvend gesprek
Informereren	burger als (passieve) klant	burgers op de hoogte houden over beslist beleid

Participatieladder

9. Proeftuinen

Om op te klimmen op de participatieladder zal de gemeente rond concrete projecten participatietrajecten organiseren. Volgende projecten zijn alvast gekozen:

- Vernieuwing **SPEELPLEINTJES** Zedelgem met inbegrip van **BUURTGERICHTE ZORG**
- Bibliotheek Zedelgem wordt een **BELEVINGSBIB**